

Enw'r Ysgol: Ysgol Gynradd Beddgelert

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion a chyfweliadau â disgyblion.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol) a chynnwys arfarniad o asesiadau athrawon ac/neu ganlyniadau arholiad.

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

Mae safonau Addysg Grefyddol y disgyblion yn dda ar draws yr ysgol. Dengys adroddiadau craffu ar lyfrau'r disgyblion fod cynnydd da yng ngwaith y disgyblion.

Mae bron bob un o'r disgyblion yn deall ac yn gallu disgrifio a thrafod prif nodweddion defodau, gwyliau a dathliadau crefyddol. Gall yr rhan fwyf o ddisgyblion i alw i gof rhai o gredoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol yr ymchwiler iddynt.

Mae bron pob un disgybl yn gallu egluro'n glir beth yw tegwch, cyfeillgarwch, caredigrwydd, gofal a chariad tuag at eraill.

Mae'r disgyblion drwy'r cyngor ysgol wedi trefnu gweithgareddau ar gyfer codi arian I Nepal a'r Philipines agwneud cyflwyniad I'r gwasanaeth Diolchgarwch ar y thema Masnach Deg. Mae hyn yn arfer rhagorol.

'Mae'r disgyblion yn trefnu gweithgareddau codi arian ar gyfer achosion da fel llifogydd yn Ynysoedd y Philipinos a masnach deg, a chaiff hyn effaith gadarnhaol ar ymwybyddiaeth y disgyblion o anghenion eraill' Adroddiad ESTYN 2015

Mae bob un disgybl o'r ysgol yn ymweld a'r eglwys lleol i gynnal gwasanaeth Diolchgarwch a'r Nadolig yn flynyddol ac yn ymweld a'r henoed yn achlysurol I ganu neu arddnagos gwaith celf ar gyfer yr Eisteddfod.

Gall bron pob un disgybl nodi'r hyn sy'n debyg ac yn wahanol o fewn ac ar draws y crefyddau.

Gall y rhan fwyaf o'r disgyblion ddeall iaith symbolaidd ac i ddefnyddio ystod o eirfa grefyddol yn addas.

Mae bron pob un disgybl yn barod I drafod ac I ofyn cwestiynau am fywyd, a'r byd o'u cwmpas yn hyderus iawn

Safonau medrau llythrennedd, rhifedd, TGCh a medd

Adroddiadau craffu ar lyfrau yn nodi fod medrau llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl da i weld yng ngwaith y disgyblion ar draws yr ysgol ac yn arddangos cynnydd.

'Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn defnyddio eu medrau rhifedd a llythrennedd yn effeithiol ar draws y cwricwlwm' Estyn 2015

Materion i gael sylw

Sicrhau bod y tasgau addysg grefyddol yn herio'r disgyblion mwy galluog

Datblygu gallu'r disgyblion y Cyfnod Sylfaen i holi cwestiynau a mynegi barn

Rhagorol

Da

√

Digonol

Anfoddhaol

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i bennaethiaid a phenaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adrannau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Yr addysgu: cynllunio ac amrediad o strategaethau

Yn y Cyfnod Sylfaen rhoddir gwrs Addysg Grefyddol drwy weithgareddau Personol a Lles a chyfle I'r disgyblion drafod materion megis - cyfeillgarwch, tegwch, caredigrwydd drwy gyfnodau rheolaidd o Amser Cylch.

Yng Nghyfnod Allweddol 2 rhoddir gwrs Addysg Grefyddol yn wythnosol gan athrawes CPA sydd a

gwybodaeth bynciol da. Mae'r cynlluniau dysgu yn sicrhau dilyniant a datblygiad yn sgiliau addysg grefyddol y disgyblion.

Cynllunir ymweliadau diddorol i addoldai lleol, ac I goleg y Bala . Defnyddir arteffactau crefyddol i ysgogi diddordeb y disgyblion mewn addysg grefyddol. Ceir amrediad da o adnoddau addas
 Mae parodrwydd y staff i ymchwilio i ddulliau addysgu addas ar gyfer addysg grefyddol yn dda e.e drwy fynychu cyrsiau hyfforddiant, derbyn hyfforddiant ac arweniad y Pennaeth ar asesu ar gyfer dysgu .
 Defnyddi'r yr athrawon strategaethau asesu ar gyfer dysgu yn rheolaidd yn eu dysgu. Gwelir wrth graffu fod y dosgyblion yn pennu MPLL ac yn cael cyfnodau o fyfyrto ar gwaith eu gilydd.

Darpariaeth ar gyfer y medrau: llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl

Cynllunir gweithgareddau yn fanwl a diddorol gan nodi sgiliau FflLRh a'r Maes Llafur Cytun Lleol. Defnyddir amrywiaeth o adnoddau megis Pobl, Credoau a Chwestiynau ar gyfer annog y disgyblion i feddwl a mynegi barn.

Materion i gael sylw

Parhau i adnabod meini prawf llwyddiant addas ac i fyfyrto ar y dysgu
 Parhau i gynnig ystod eang o brofiadau diddorol a gwerthfawr ar draws yr ysgol

Rhagorol		Da	√	Digonol		Anfodddhaol	
Addoli ar y Cyd							

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?

Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?	Ydy	Nac ydy
Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' (ESTYN, Medi 2010) , 'Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' (Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94)		

Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Cynhelir Addoli ar y Cyd yn ddyddiol yn yr ysgol –dwy waith ysgol gyfan a tair gwaith yn y dosbarthiadau.
 Rhoddi'r cyfle i'r disgyblion gymryd rhan drwy ganu, ymateb, darllen, cynnal gwasanaethau.
 Mae athrawon yr ysgol yn cymryd eu tro i gynnal gwasanaethau ysgol gyfan yn wythnosol.
 Ers dwy flynedd bellach mae disgyblion CA2 yn cyd-gynllunio gwasanaethau e.e. Gwasanaeth Diolchgarwch gyda'r athrawes.
 Mae bron pob disgybl yn cymryd rhan yn y gwasanaethau ar ffurf thema fel Masnach deg, gofalu am anifeiliaid a dwylo.
 Mae ei sgiliau llefaru, a darllen yn dda a'i sgiliau gwranddo ar eraill yn dda iawn - maent bob amser yn dangos parch tuag at eraill wrth wrando acyn ymateb yn hyderus l'r oedolion.
 Caiff y disgyblion gyfleoedd bob bythefnos i wrando a chymryd rhan mewn gwasanaeth gan Agor y Llyfr– criw o oedolion sydd wedi dod at ei gilydd o'r Capeli a'r Eglwysi ardal. Yn ystod y cyfnodau yma dangosai'r disgyblion ddealltwriaeth cadarn o storïau o'r Beibl. Mae'r disgyblion yn cael eu hannog i weddio'n uchel gyda'i gilydd neu weddio'n unigol yn dawel ac byddant bob amser yn hyderus o wneud.

Caiff y disgyblion gyfleoedd i wrando a chymryd rhan mewn gwasanaeth gan arbenigwyr megis y Ficer neu Nia o'r Coleg y Bala drwy ganu, ymateb i gerdd, lun neu gwestiwn.
 Yn rheolaidd mae'r disgyblion yn cael i eu hannog i ganu emyn neu gân addoli arall gyda'i gilydd. Mae hyn yn arfer rhagorol.

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Rhoi mwy o gyfleoedd i ddisgyblion i ddatblygu ac arwain gwasanaethau addoli ar y cyd.
 Parhau ar arferion da sydd yn digwydd yn barod yn yr ysgol.

Rhagorol	√	Da		Digonol		Anfodddhaol	
-----------------	---	-----------	--	----------------	--	--------------------	--

Llofnod: Catrin Gwilym (Pennaeth)

Dyddiad: 21/10/15